Адміністративне право

УДК 342.951

Крут Катерина Олегівна
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри правоохоронної діяльності ННІ № 5
Харківський національний університет внутрішніх справ
Krut Kateryna
Candidate of Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Law Enforcement Activities
National Institute of Internal Affairs No. 5
Kharkiv National University of Internal Affairs
ORCID: 0000-0002-3027-4198

Панов Ігор Олексійович
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри правоохоронної діяльності ННІ № 5
Харківський національний університет внутрішніх справ
Panov Igor
Candidate of Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Law Enforcement Activities
National Institute of Internal Affairs No. 5
Kharkiv National University of Internal Affairs
ORCID: 0000-0002-0704-6605

ЮРИДИЧНА ОСОБА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА ТА ДЕРЖАВНИЙ ОРГАН: РОЗМЕЖУВАННЯ ПРИ КЛАСИФІКАЦІЇ ПОСАД ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЯХ

LEGAL ENTITY UNDER PUBLIC LAW AND STATE BODY: DISTINCTION IN THE CLASSIFICATION OF CIVIL SERVICE POSITIONS IN LOCAL STATE ADMINISTRATIONS

Анотація. *Вступ. При впровадженні новітньої моделі класифікації посад державної служби, підґрунтя якої становлять функціональні сімейні утворення, рівневі градації посад, типи державних органів та юрисдикція державних органів, основний вектор реформи був спрямований на уніфікацію сталої кадрової системи та результативність кадрового плануванні. У місцевих державних адміністраціях та їх структурних підрозділах оновлення моделі класифікації посад державної служби має на меті відобразити специфічність функціональних навантажень державних службовців, запроваджуючи при цьому розмежування посад відповідно до груп з врахуванням при цьому рівнів державних компетенцій. Водночас одним з важливих інструментів вдосконалення кадрової діяльності визначено імплементацію національного законодавства із законодавством Європейського Союзу як його методологічної основи.*

Саме рамки компетенцій Європейського Союзу є доволі суттєвим стимулом при розкритті логічності створення класифікаційної моделі посад державної служби, а також функціонального підходу при встановленні логічно зрозумілих зв'язків між функціональними обов'язками посадових осіб в Україні та їх оплатою праці.

Мета дослідження полягає в правовому аналізі оновленої системи класифікації посад державної служби в Україні, що перебуває на даний час в процесі трансформації, імплементуючи в себе європейські стандарти та запроваджуючи компетентнісні підходи до кадрової політики. У статті акцентовано увагу на дослідженні нормативного змісту постанови Кабінету Міністрів України 23 жовтня 2023 року № 1109, що є ключовим

актом під час актуального процесу реформ в сфері європейського моделювання публічного службовця в Україні.

Матеріали і методи. Матеріальне забезпечення дослідження ґрунтувалося на використанні чинних нормативно-правових актів, офіційних документів органів державної влади, наукової та навчальної літератури, статистичних і аналітичних матеріалів, а також узагальнень практики діяльності місцевих державних адміністрацій.

У процесі підготовки статті застосовано комплекс загальнонаукових і спеціально-юридичних методів пізнання, що забезпечили всебічне, об'єктивне та системне дослідження проблеми розмежування понять «юридична особа публічного права» та «державний орган» у контексті класифікації посад державної служби в місцевих державних адміністраціях.

Результати. При запровадженні системи класифікації посад та оплати праці в національному законодавстві, що регулює проходження громадянами державної служби в місцевих державних адміністраціях на нових засадах варто акцентувати увагу не лише на засобах організаційного упорядкування таких процесів, а і аналізувати глибші процеси при реформуванні державної служби та статусу державного службовця в Україні. У органах законодавчої, виконавчої та судової влади така система закладає підґрунтя для підбору персоналу на засадах професіоналізації, запровадження управління на основі конкретних результатів, переймаючи кращі європейські стандарти публічного адміністрування. Новітня модель є поштовхом для підвищення інституційної спроможності державної служби, що вважається досить важливим напрямком при євроінтеграційному напрямку держави. При реалізації такої моделі варто визначитись з конкретними інститутами в площині адміністративного права, а саме які юридичні особи публічного права вважаються державними органами в розумінні законодавства про державну службу при класифікації

посад державної служби в місцевих державних адміністраціях та їх структурних підрозділах.

Перспективи. Автори планують продовжити аналіз організаційно-правових форм реалізації правосуб'єктності юридичних осіб публічного права в системі публічної адміністрації. Доцільним вважають вивчення впливу адміністративної реформи та процесів децентралізації на статус посад державної служби в місцевих державних адміністраціях. Окремої уваги потребує розроблення критеріїв розмежування публічно-правових і приватно-правових елементів у діяльності державних органів.

Ключові слова: *кадрова політика, класифікація посад, державні органи, публічна служба, державна служба, європейські критерії, оплата праці.*

Summary. *Introduction. When implementing the latest model of classification of civil service positions, the basis of which is functional families, levels of positions, types of state bodies and jurisdiction of state bodies, the main vector of the reform was aimed at unifying a stable personnel system and effectiveness in personnel planning. In local state administrations and their structural divisions, the update of the model of classification of civil service positions aims to reflect the specificity of the functional workloads of civil servants, while introducing the delimitation of positions according to groups, taking into account the levels of state competencies. At the same time, one of the important tools for improving personnel activities is the implementation of national legislation with the legislation of the European Union as its methodological basis.*

It is the framework of the competences of the European Union that is a significant incentive in revealing the logic of creating a classification model of civil service positions, as well as a functional approach in establishing logical

connections between the functional responsibilities of officials in Ukraine and their remuneration.

The purpose of the study is to conduct a legal analysis of the updated system of classification of civil service positions in Ukraine, which is currently in the process of transformation, implementing European standards and introducing competency-based approaches to personnel policy. The article focuses on the study of the normative content of the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of October 23, 2023 No. 1109, which is a key act during the current process of reforms in the field of European modeling of a public servant in Ukraine.

Materials and methods. The material support of the study was based on the use of current regulatory legal acts, official documents of state authorities, scientific and educational literature, statistical and analytical materials, as well as generalizations of the practice of local state administrations.

In the process of preparing the article, a complex of general scientific and special legal methods of cognition was applied, which ensured a comprehensive, objective and systematic study of the problem of distinguishing the concepts of "legal entity of public law" and "state body" in the context of the classification of civil service positions in local state administrations.

Results. When introducing a system of classification of positions and remuneration in national legislation that regulates the passage of citizens into the civil service in local state administrations on new principles, it is worth focusing not only on the means of organizational regulation of such processes, but also to analyze deeper processes in the reform of the civil service and the status of a civil servant in Ukraine. In the bodies of legislative, executive and judicial power, such a system lays the foundation for the selection of personnel on the basis of professionalization, the introduction of management based on specific results, adopting the best European standards of public administration. The latest model is an impetus for increasing the institutional capacity of the civil service, which is

considered a rather important direction in the European integration direction of the state. When implementing such a model, it is worth determining specific institutions in the field of administrative law, namely which legal entities of public law are considered state bodies in the sense of the legislation on civil service when classifying civil service positions in local state administrations and their structural units.

Prospects. The authors plan to continue the analysis of organizational and legal forms of implementation of legal personality of legal entities of public law in the system of public administration. They consider it expedient to study the impact of administrative reform and decentralization processes on the status of civil service positions in local state administrations. Special attention is required to develop criteria for distinguishing public-law and private-law elements in the activities of state bodies.

Key words: *personnel policy, classification of positions, state bodies, public service, civil service, European criteria, remuneration.*

Постановка проблеми. На даному етапі розвитку інституту публічної служби в Україні питання проведення класифікації посад державної служби в органах державної влади в загальному, в тому числі й в управлінських правовідносинах, є свого роду нагальним. В практичній діяльності служб управління персоналом та територіальних органів Національного агентства України з питань державної служби доволі часто виникають дискусії, коли структурні підрозділи районних державних адміністрацій зі статусом юридичних осіб публічного права самостійно проводять класифікацію (в тому числі повторну) посад державної служби, однак для погодження результатів класифікації посад територіальні органи Національного агентства України з питань державної служби вимагають, щоб таку інформацію їм на погодження надсилали не самі такі структурні підрозділи, а районні державні адміністрації. За таких обставин виникає неоднозначне

трактування вимог національного законодавства, за яких державний орган за своєю правовою природою є юридичною особою публічного права, водночас не всі юридичні особи публічного права є державними органами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемними питаннями, що виникають при співставленні понять юридичної особи публічного права та державного органу свого часу у своїх дослідженнях висвітлювали Артеменко І.А., Лютіков П.С., Мілова Т.М., Москаленко А.О., Пасєка О.Ф., Спасибо-Фатєєва І.В., Танчик О.М.

Зокрема, Лютіков П.С. відзначає, що відправною точкою розуміння юридичних осіб саме як суб'єктів адміністративного права буде їх адміністративна правосуб'єктність, у тому числі адміністративна дієздатність та адміністративна правоздатність. Таким чином, базовим критерієм поділу юридичних осіб на певні групи є не порядок їх створення, термін дії, форма власності, територія функціонування тощо, а обсяг адміністративної правосуб'єктності, що і зумовлює їх роль та місце в адміністративно-правових відносинах (юридичних осіб – лідерів і юридичних осіб – учасників правовідносин) [1, с. 175–176]. Танчик О.М. зазначає, що різноманітність методологічних підходів окремих авторів у вирішенні загального питання про суб'єкт права значною мірою зумовлює і різноманіття теорій юридичної особи, створення яких можна пояснити потребами практики, історичними умовами існування і діяльності тих чи інших суспільних утворень, економічними умовами конкретного суспільства. Теорії юридичної особи можна розділити на дві великі групи: концепції, що заперечують наявність певного реального суб'єкта із властивостями юридичної особи; концепції, що визнають наявність носія таких властивостей [2, с. 13].

Москаленко А.О. у своїй праці зазначає, що юридична особа публічного права – це організація, яку утворено на підставі розпорядчого акту Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування відповідно до норм публічного права з метою виконання переважно функцій держави або місцевого самоврядування [3, с. 58].

Однак в умовах євроінтеграційного вектору державної служби в Україні питання співвідношень понять юридичної особи публічного права та державного органу при класифікації посад державної служби не досліджено належним чином.

Метою статті є дослідження проблемних питань, що виникають при здійснені класифікації посад державної служби в районних державних адміністраціях, та напрацьовано певні шляхи вирішення цих проблем.

Матеріали і методи. Матеріальне забезпечення дослідження ґрунтувалося на використанні чинних нормативно-правових актів, офіційних документів органів державної влади, наукової та навчальної літератури, статистичних і аналітичних матеріалів, а також узагальнень практики діяльності місцевих державних адміністрацій.

У процесі підготовки статті застосовано комплекс загальнонаукових і спеціально-юридичних методів пізнання, що забезпечили всебічне, об'єктивне та системне дослідження проблеми розмежування понять «юридична особа публічного права» та «державний орган» у контексті класифікації посад державної служби в місцевих державних адміністраціях.

Виклад основного матеріалу.

В частині 2 статті 6 Закону України «Про державну службу» зазначено, що державний службовець - це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному

органі, його апараті (секретаріаті) (далі - державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби [4]. Таким чином законодавець під державним органом розуміє орган державної влади, інший державний орган, його апарат (секретаріат).

Якщо звернутися до Конституції України, то в статті 6 зазначено, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову [5]. Стаття 1 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» регламентує, що місцева державна адміністрація є місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої влади [6]. В частині 4 статті 51 Закону України «Про державну службу» зазначено, що каталог типових посад державної служби і критерії віднесення до таких посад затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби [4]. На виконання абзацу 1 частини 1 статті 51 Закону України «Про державну службу» урядом було прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2023 року № 1109 «Про підготовку до запровадження умов оплати праці державних службовців на основі класифікації посад», якою затверджено каталоги типових посад державної служби і критерії віднесення до таких посад; алгоритм проведення класифікації посад державної служби в умовах воєнного стану [7].

Як зазначено в статті 5 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», у межах бюджетних асигнувань, виділених на утримання відповідних місцевих державних адміністрацій, а також з урахуванням вимог статті 18 Закону України «Про засади державної регуляторної

політики у сфері господарської діяльності», їх голови визначають структуру місцевих державних адміністрацій [6]. Згідно статті 17 Закону України про державну службу повноваження керівника державної служби у місцевих державних адміністраціях здійснюють керівник апарату - в апараті місцевої державної адміністрації та її структурних підрозділах (крім структурних підрозділів зі статусом юридичних осіб публічного права); керівник структурного підрозділу зі статусом юридичної особи публічного права - у такому підрозділі [4].

В пункті 5 Алгоритму проведення класифікації посад державної служби в умовах воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2023 року № 1109, керівник державної служби видає розпорядчий документ (наказ) щодо проведення класифікації посад в державному органі, при чому в пункті 22 зазначеного алгоритму вказано, що датою погодження результатів класифікації посад державної служби в державному органі вважається дата реєстрації листа державного органу, яким надіслано до НАДС (територіального органу НАДС) документи, що зазначається у висновку НАДС (територіального органу НАДС), в якому відсутні зауваження. [7].

Таким чином при практичному застосування норм законодавства, що регулює державну службу в Україні, виникає ситуація, що не всі керівники державної служби є керівниками державного органу, тому і напрошується думка, що у керівників структурних підрозділів районних державних адміністрацій зі статусом юридичної особи публічного права відсутні повноваження на видачу наказів щодо проведення класифікації посад та надіслання листів до НАДС про погодження результатів класифікації посад державної служби, оскільки вони не є керівниками державної служби державного органу.

Однією з відправних точок при визначенні юридичних осіб публічного права є порядок їх створення та припинення як правосуб'єктних

організацій. А з поміж вже традиційних способів утворення юридичних осіб – розпорядчого, дозвільного, договірного та нормативно-явочного, в абзаці 2 частини 2 статті 81 Цивільного кодексу України виділено саме розпорядчий спосіб, відповідно до якого передбачається одноосібність волевиявлення повноважного органу державної влади як носія публічних владних повноважень при утворення юридичної особи публічного права. Такі дії задають унікальний свого роду вольовий напрямок для послідовної діяльності створеної юридичної особи публічного права, який і визначається відповідно до унікального волевиявлення уповноваженого суб'єкта владних повноважень.

Велика Палата Верховного Суду з даної точки зору у постанові від 10.07.2024 у справі № 573/1020/22 цілком слушно наголосила, що однією з ознак юридичної особи публічного права є реалізація публічних інтересів держави чи територіальної громади [8]. Тому варто наголосити, що задля належного виконання покладених на структурний підрозділ районної державної адміністрації функцій має бути чітко визначена його правосуб'єктність.

Такий результат досягається, коли в ідеалі спрямованість правової природи структурних підрозділів районних державних адміністрацій зі статусом юридичної особи публічного права реалізується не лише через безпосереднє надання їм повноважень зі сторони владного засновника – районної державної адміністрації як державного органу, але і через закріплення на нормативно-правовому рівні за таким структурним підрозділом винятково конкретних публічно-правових повноважень, в тому числі й повноважень приймати накази про проведення класифікації посад державної служби. Дані повноваження відображаються і в тому, що таким структурним підрозділам належить певний обсяг цивільної правоздатності.

Перелічені фактори за своєю правовою природою й створюють особливості майнової відокремленості, організаційної цілісності та власної

унікальної правосуб'єктності структурного підрозділу районної державної адміністрації як юридичної особи публічного права через надання їм можливості брати участь, зокрема, в цивільно-правових відносинах, що зосереджені на досягненнях позитивних соціальних результатів без будь-яких звичайних комерційних інтересів з метою отримання максимального прибутку, що є характерним для господарського права.

Частина 3 статті 81 Цивільного кодексу України визначає порядок утворення та правовий статус юридичних осіб публічного права, який встановлюються Конституцією України та законом [9]. Водночас цивільне законодавство, на відміну від адміністративного, передбачає ще й наявність інших спеціалізованих організаційно-правових форм юридичних осіб, що можуть створюватися винятково за рішенням суб'єкта владних державних повноважень та мати притаманні юридичні характеристики з ознаками загальних юридичних конструкцій юридичних осіб як правових засобів, за допомогою яких реалізуються законні інтереси таких суб'єктів державницького волевиявлення. Водночас повноваження структурних підрозділів районних державних адміністрацій зі статусом юридичних осіб публічного права прямо передбачені в спеціальному законодавстві й не можуть бути обмежені певним підзаконним нормативним актом.

Варто також відзначити, що при тлумаченні норм Цивільного кодексу України [9] про його розпорядчий спосіб через призму частини 2 статті 19 Конституції України [5] проявляється прихована наявність поряд з формальними ознаками порядку утворення юридичної особи публічного права та самих змістовних критеріїв функціонування такого суб'єкта адміністративних правовідносин сама забезпеченість виконання покладених функцій суб'єкта владних повноважень, що реалізовує засновницьке волевиявлення від імені держави, яке має бути безумовним. Адже як орган державної влади, так і його структурний підрозділ повинен діяти на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені

Конституцією і законами України, іншими словами у відповідність до здебільшого імперативного припису публічно-правового змісту нормативних актів. Такі нормативні акти, зокрема й постанови уряду, повинні конкретно описувати і допустимість діяти не тільки на власний розсуд структурного підрозділу районної державної адміністрації як суб'єкта владних повноважень, але й імперативно визначати, що такий структурний підрозділ наділений владними повноваженнями діяти конкретно по відношенню до проведення класифікації посад державної служби в ньому. Такі прогалини в законодавстві призводять лише до гальмівного процесу діяльності структурних підрозділів районних державних адміністрацій зі статусом юридичних осіб публічного права, оскільки вони можуть перебувати в стані правової невизначеності. Відсутність прямої вказівки на повноваження приймати розпорядчі документи та направляти на погодження класифікацію посад державної служби від таких структурних підрозділів до Національного агентства України з питань державної служби чи її структурних підрозділів, може призвести до того, що останні не приймуть на погодження документів, і структурний підрозділ не зможе вчасно подати на затвердження штатний розпис та перемістити за посадами власних працівників.

Зважаючи на повноваження районних державних адміністрацій як органів державної влади щодо засновництва відносно власних структурних підрозділів як юридичних осіб публічного права, які в загальному визначені в Конституції України, допускається в установчих документах таких структурних підрозділів передбачати конкретні повноваження, в тому числі й щодо повноважень в частині класифікації посад державної служби.

Адже саме окресленість особливостей загальних повноважень як регулятивного змісту через власний природний взаємозв'язок регулятивних правовідносин носять чи не найістотнішу складову правового статусу структурних підрозділів районних державних адміністрацій зі статусом

юридичних осіб публічного права, та вирізняють їх від тих чи інших організаційних форм юридичних осіб, створюваних суб'єктами владних повноважень.

При відсутності конкретизації повноважень щодо класифікації посад державної служби структурними підрозділами районних державних адміністрацій зі статусом юридичних осіб публічного права може допускатися не тільки часткове, а й повне усунення таких інститутів від управління державними справами.

Висновки. Задля запобігання непередбачуваному гальмуванню діяльності інститутів структурних підрозділів районних державних адміністрацій зі статусом юридичних осіб публічного права в Україні вважаємо за доцільне внести зміни до статті 17 Закону України «Про державну службу», доповнивши її частиною наступного змісту: «Керівник структурного підрозділу районної державної адміністрації зі статусом юридичної особи публічного права як керівник державної служби приймає рішення щодо класифікації посад державної служби та надсилає до Національного агентства України з питань державної служби, його територіальних підрозділів на погодження результати проведеної класифікації».

Література

1. Лютіков П.С. Класифікація юридичних осіб як суб'єктів адміністративного права в адміністративно-правовій доктрині: пошук базового критерію. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки.* 2016. № 3. С. 170–177. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2016_3_27 (дата звернення: 15.10.2025).

2. Танчик О.М. Юридична особа як суб'єкт адміністративного права: проблеми теорії та практики. *Південноукраїнський правничий часопис.* 2019. № 4. Ч. 3 С. 13–18.

3. Москаленко А.О. Адміністративно-правове регулювання статусу юридичних осіб публічного права : дис. ... докт. філософії : 081 «Право». Одеса, 2022. 239 с. URL: https://hdl.handle.net/11300/22335 (дата звернення: 15.10.2025).

4. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text (дата звернення: 24.10.2025).

5. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80 (дата звернення: 24.10.2025).

6. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV. *Верховна Рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text (дата звернення: 24.10.2025).

7. Про підготовку до запровадження умов оплати праці державних службовців на основі класифікації посад: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2023 р. № 1109. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2023-%D0%BF#Text (дата звернення: 24.10.2025).

8. Постанова Верховного Суду від 10 липня 2024 року у справі № 573/1020/22 URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/121104622.

9. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. *Верховна Рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення: 24.10.2025).

References

1. Lyutikov P.S. Classification of legal entities as subjects of administrative law in the administrative-legal doctrine: search for a basic criterion. Bulletin of

Zaporizhzhya National University. Legal sciences. 2016. No. 3. P. 170–177. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2016_3_27

2. Tanchyk O.M. A legal entity as a subject of administrative law: problems of theory and practice. South Ukrainian legal journal. 2019. No. 4. Part 3, pp. 13–18.

3. Moskalenko A.O. Administrative and legal regulation of the status of legal entities under public law: dissertation. ... Dr. of philosophy: 081 "Law". Odesa, 2022. 239 p. URL: https://hdl.handle.net/11300/22335

4. On civil service: Law of Ukraine dated December 10, 2015 No. 889-VIII. Verkhovna Rada of Ukraine. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text

5. Constitution of Ukraine dated June 28, 1996 No. 254k/96-VR. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80

6. On local state administrations: Law of Ukraine dated April 9, 1999 No. 586-XIV. Verkhovna Rada of Ukraine. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text

7. On preparation for the introduction of the conditions of payment of civil servants based on the classification of positions: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of October 23, 2023 No. 1109. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2023-%D0%BF#Text

8. Resolution of the Supreme Court of July 10, 2024 in case No. 573/1020/22 URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/121104622.

9. Civil Code of Ukraine: Law of Ukraine dated January 16, 2003 No. 435-IV. Verkhovna Rada of Ukraine. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text